Þorpin í borginni

Þróun hugmynda um íbúalýðræði og nærþjónustu í Reykjavík

- Hugmyndin um nærþjónustu og íbúalýðræði
- Þróunin í Reykjavík
- Hvaða tækifæri eru framundan?

Hvernig tengjast markmiðin um samþættingu þjónustu annarsvegar

og íbúalýðræði hinsvegar?

Með samþættingu þjónustunnar og flutningi út í hverfið var um leið verið að virkja íbúa til þátttöku og ábyrgðar

Það var því eðlilegt að því fylgdu ákveðin tækifæri/völd til að hafa áhrif á mótun og þróun þjónustunnar

Það þarf heilt þorp til að ala upp eitt barn

Félagsauður

- Robert Putnam er einn þeirra sem fjallað hefur um félagsauð (e. social capital).
- Kjarninn í kenningunni um félagssauð er að félagsleg tengsl hafi gildi í sjálfu sér.

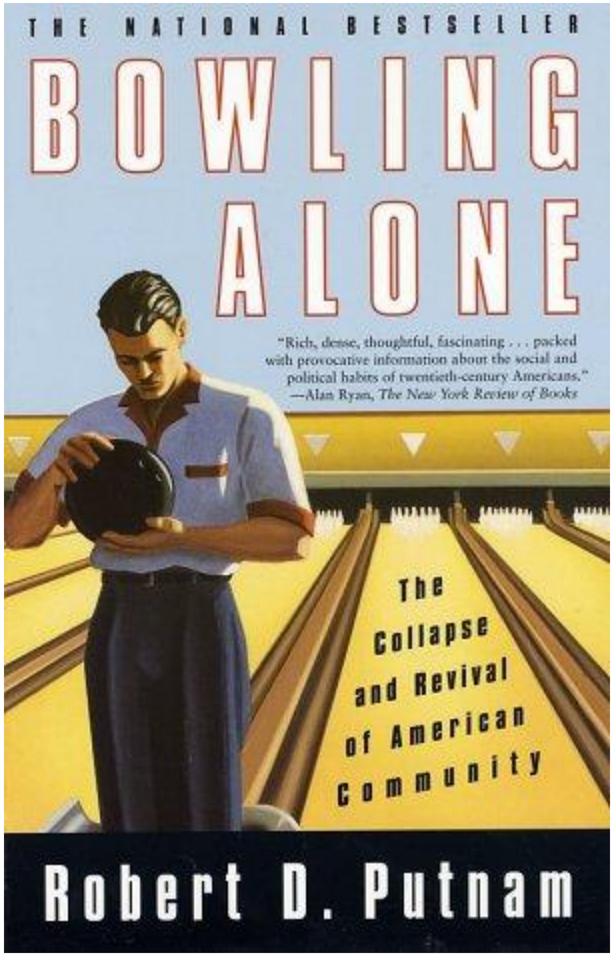

Ávinningur af hverfaþjónustu

- Aðgengi auðveldara, nálægð við íbúana
- Samtenging þjónustu á milli stofnana
- Þverfagleg vinna
- Staðarþekking leiðir til þess að auðveldara er að taka mið af sérþörfum hverfis
- Hverfisvitund styrkist. Skýrari mynd af þörfum hverfis og samsetningu íbúa
- Markvissari forgangsröðun innan hverfis
- Samstarf út fyrir borgarkerfið auðveldara, t.d. við lögreglu og heilbrigðisþjónustu
- Einingar sem eru nægilega stórar stuðla að hagkvæmni í rekstri

Áhætta

- Hverfi geta orðið „sérsveitarfélög” þ.e.ólík og ekki sama þjónusta veitt alls staðar
- Kostir stærðarinnar gætu glatast
- Tengsl við stefnumótun geta rofnað
- Minni möguleikar á sérfræðiþekkingu
- Þjónusta sem er ólögbundin getur goldið þess að starfa með lögbundinni þjónustu
- Fagumhverfi í þróun getur staðið í skugga af fastmótuðu fagumhverfi
- Of mikil nálægð getur verið ókostur (allir vita allt um alla)

Þátttökustigi Arnsteins

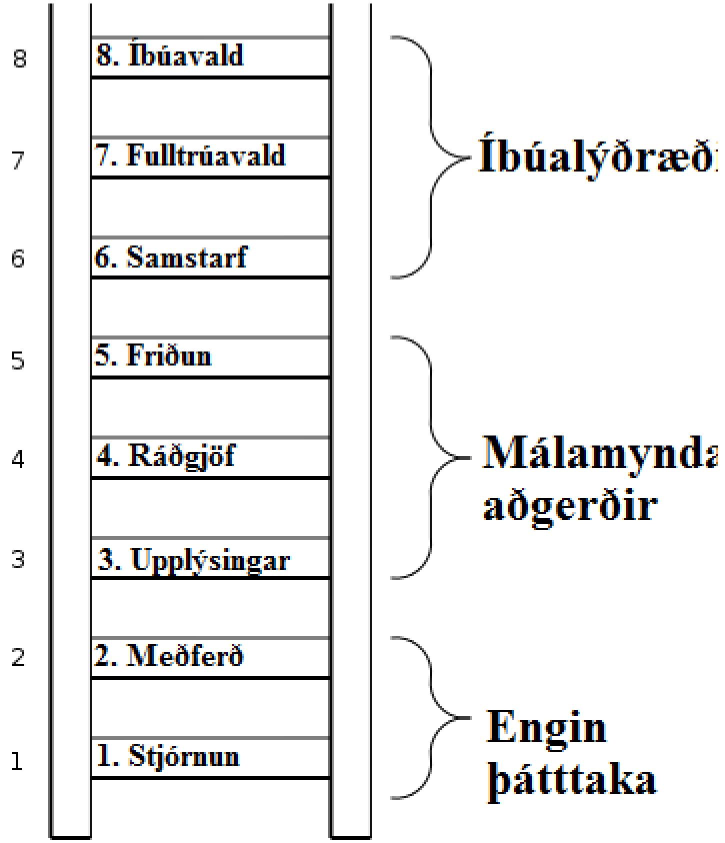

Íbúar koma að samningaborðinu, kjósa sér fulltrúa og hafa áhrif

Næst koma málamyndaþrepin – einhliða upplýsingar, íbúar koma ekki að neinum ákvarðanatökum en þeir mega láta í sér heyra

Neðsta þrepið er algjör miðstýring, hvorki hlustað á íbúa né þeim gefnar Upplýsingar

Heimild : Valur Rafn Halldórsson, 2011

Gunnar Helgi Kristinsson hefur skoðað hugtakið íbúalýðræði. Hann skiptir samráði við íbúa í þrjá flokka:

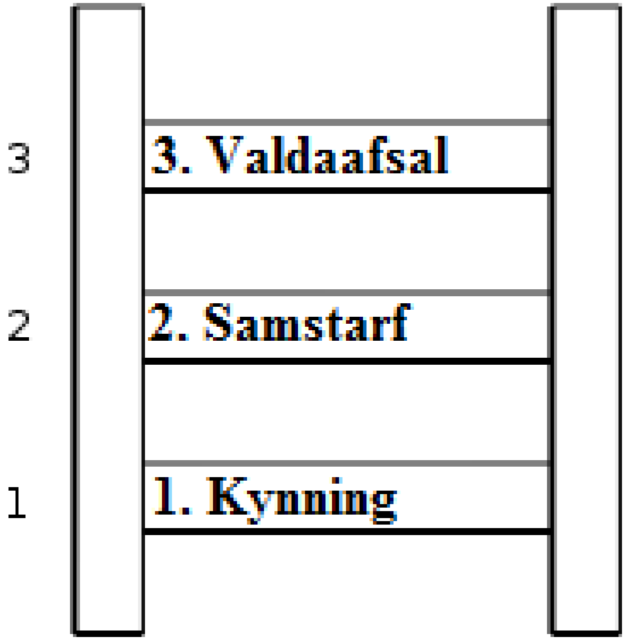

Heimild : Valur Rafn Halldórsson, 2011

Þróunin í Reykjavík

Þróunin

- Árin 1997 – 2002; Tilraunaverkefni í Grafarvogi. Miðgarður stofnaður og töluverð völd sett til hverfisnefndar Grafarvogs
- Árin 2002 – 2004; Umræða í borgarkerfinu um framtíð hverfaþjónustu. Hverfaráð í allri borginni en takmarkaðri völd
- Árin 2005 – 2006; Þjónustumiðstöðvar með Miðgarð sem fyrirmynd í öll hverfi
- Árin 2006 – 2008; Skref stigin tilbaka
- Nýjar áherslur og leiðir
- frá 2008

Miðgarður

Markmið:

Að bæta þjónustu við Grafarvogsbúa á sviði velferðarmála, skólamála og frístundamála með því að samþætta vinnu fagaðila

Að auka íbúalýðræði með að gefa íbúum tækifæri á að hafa bein áhrif á þjónustuna í hverfinu

Að efla samvinnu á milli stofnana borgarinnar í hverfinu og ríkisstofnana, s.s. heilsugæslu, lögreglu og kirkjuna

Hverfisnefnd Grafarvogs

- Hverfisnefnd Grafarvogs var starfandi frá árinu 1997 til 2001
- Í hverfisnefnd áttu sæti 3 fulltrúar kosnir af borgarstjórn og tveir fulltrúar íbúasamtakanna í Grafarvogi
- Hverfisnefndin var stjórnarnefnd Miðgarðs og hafði sömu réttarstöðu í stjórnkerfinu og aðrar fastar nefndir Reykjavíkurborgar
- Í þeim málaflokkum sem hverfismiðstöðin var ábyrg fyrir, fór hún með sömu formlegu og efnislegu réttindi og skyldur og þær nefndir og ráð Reykjavíkurborgar sem ella hefðu fjallað um hina einstöku málaflokka
- Jafnframt átti hverfisnefndin að fá til kynningar, áður en til endanlegrar afgreiðslu kæmi, önnur stærri mál er varðaði hverfið sérstaklega, s.s. uppbyggingu þjónustustofnana, umferðaröryggismál o.fl.
- Auk hverfisnefndar Grafarvogs var starfandi **Grafarvogsráð** sem var með fulltrúum allra helstu stofnana og samtaka í hverfinu

Hverfis~~nefnd Grafarvogs~~
ráð í Reykjavík

Hverfisnefnd Grafarvogs var starfandi frá árinu 1997 til 2001.

Í hverfisnefnd áttu sæti 3 fulltrúar kosnir af borgarstjórn og ~~tveir fulltrúar íbúasamtakanna í Grafarvogi.~~

~~Hverfisnefndin var stjórnarnefnd Miðgarðs og hafði sömu réttarstöðu í stjórnkerfinu og aðrar fastar nefndir Reykjavíkurborgar.~~

~~Í þeim málaflokkum sem hverfismiðstöðin var ábyrg fyrir, fór hún með sömu formlegu og efnislegu réttindi og skyldur og þær nefndir og ráð Reykjavíkurborgar sem ella myndu fjalla um hina einstöku málaflokka.~~

Jafnframt átti hverfisnefndin að fá til kynningar, áður en til endanlegrar afgreiðslu kæmi, önnur stærri mál er varða hverfið sérstaklega, s.s. uppbyggingu þjónustustofnana, umferðaröryggismál o.fl.

~~Auk hverfisnefndar Grafarvogs var starfandi **Grafarvogsráð** sem var með fulltrúum allra helstu stofnana og samtaka í hverfinu~~

Hverfin í Reykjavík

Íbúafjöldi og landfræðileg stærð

Þjónustumælingar

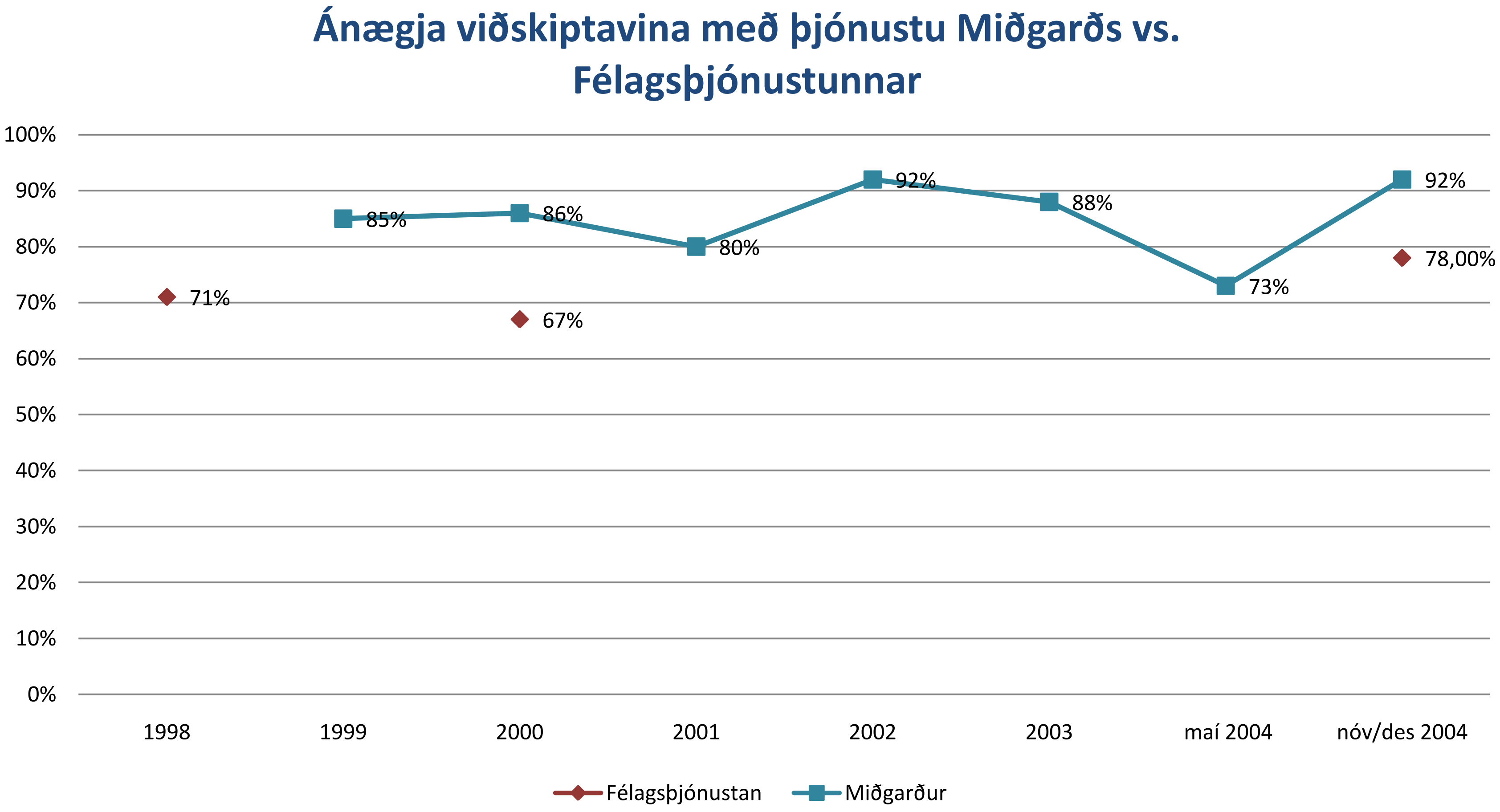

Samkeppnisáhrif

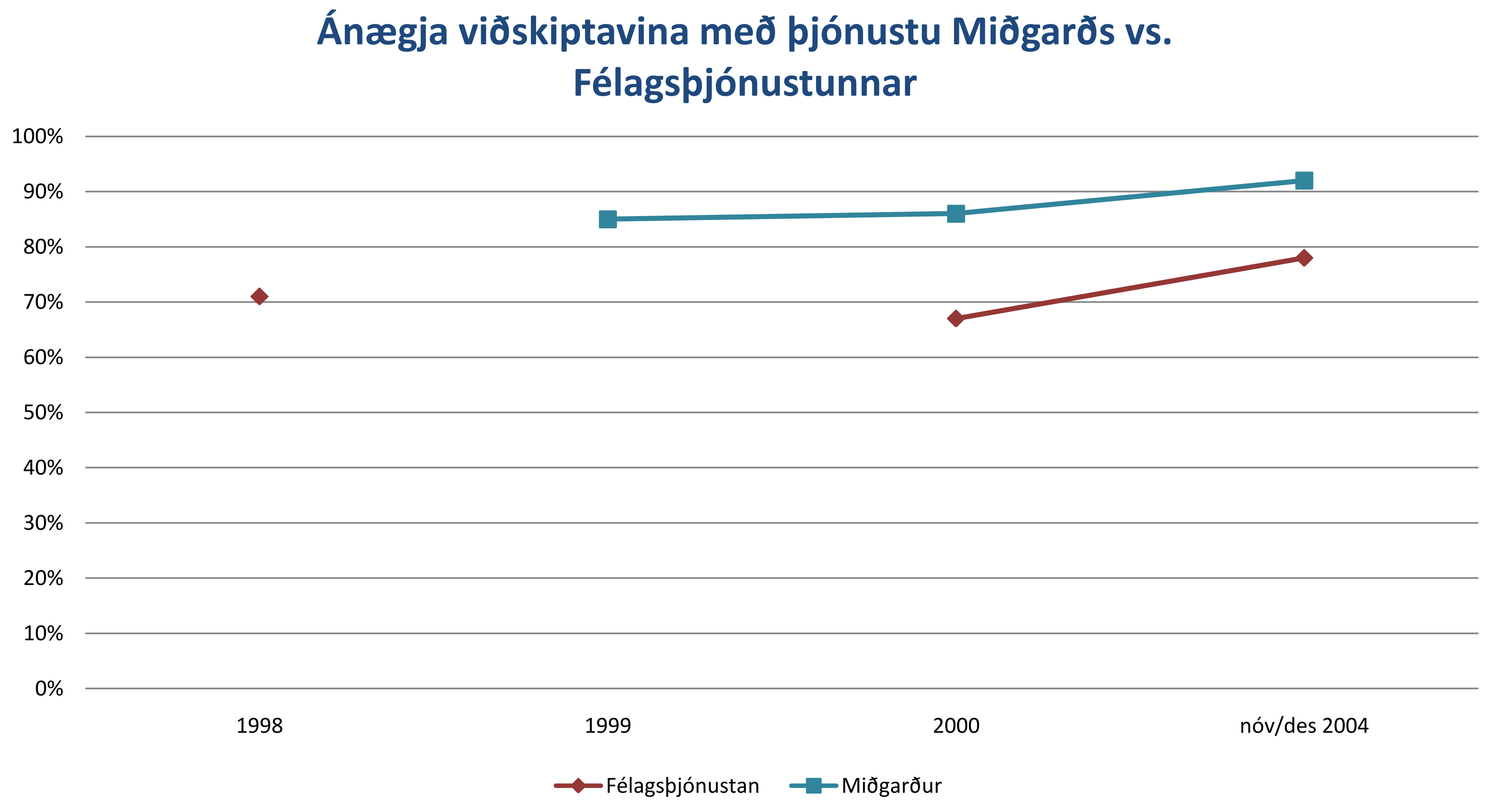

Samningur um þjónustumiðstöðvar undirritaður

- Breytingar á stjórnkerfi 2006, þjónustumiðstöðvar færðar undir velferðarsvið
- Bein tengsl borgarstjóra við framkvæmdastjóra miðstöðvanna rofnaði
- Leikskólaráðgjafar færðir „tilbaka”
- Engin umræða um frekari verkefni á þjónustumiðstöðvar
- Frá 2008 hverfisverkefni á borð við:
  - 1,2 og Reykjavík
  - Kjóstu í þínu hverfi
  - Hverfapottar
  - Opna Reykjavík
- Hverfaskipulag – samráð við íbúa

Hvað svo fröken Reykjavík?

Hvar er best að búa?

- Af 15 sveitarfélögum sem Capacent skoðaði árið 2009 var Reykjavík í 11 sæti

- Af 16 sveitarfélögum sem skoðuð voru árið 2010 var Reykjavík í 13 sæti

„I Tydal kjenner alle hverandre, vi har flott natur, og mange aktiviteter på fritiden, sier skolevenninnene Sina Renate Bergehaugaas (12) og Emile Græsli (11)"

Hversu miklu eða litlu máli finnst þér skipta að þjónustunni í þínu hverfi sé stjórnað úr hverfinu sjálfu frekar en miðlægt?

Hvaða þjónustu finnst þér mikilvægast að sé stjórnað úr hverfinu sjálfu?

- Stórar og róttækar breytingar taka mikinn toll
- Til þess að íbúar öðlist eignarhald á þjónustunni í hverfunum þarf hún að vera fjölbreyttari
- Þjónustumiðstöðvarnar eru til staðar og hverfisráðin líka – það á að vera hægt að fylla betur inn í myndina með frekari tilfærslu fjármagns og verkefna
- Hverfaskipulag getur verið vettvangur til

  raunverulegs samráðs

  við íbúana

Takk fyrir áheyrnina